

Ефективност на системата за закрила на детето 2012 г.

През 2012 г. броят на подадените сигнали за дете в риск към Отделите за закрила на детето в страната са **44 485** (жалби, молби, преписки, телефонни обаждания и др., вписани в дневника за регистриране на получените сигнали), което е с 3 065 по-малко в сравнение с предходната година.

Трябва да се отбележи, че при повече от половината от подадените сигнали не се налага намесата на отдела за закрила на детето и предприемането на мерки за закрила. От гледна точка на социалната работа, **“случай”** се отваря само когато се установи, че детето има нужда от закрила, след като всеки от сигналите за дете в риск се проверява.

В Държавната агенция за закрила на детето на всеки шест месеца и годишно се получават отчети за дейността от всички отдели в страната.

1. Превенция

Целта на превенцията като мярка за закрила на детето е чрез съдействие, подпомагане и услуги в семейна среда да се предотврати настаняването на детето в специализирана институция. От гледна точка на социалната проблематика и политика, явлението изоставяне на новородено се разглежда във връзка с риска от институционализиране на детето.

През 2012 г. социалните работници са работили общо по **4 548** случая на превенция на изоставянето (с 510 случая по-малко отколкото през предходната година). Общо **1 393** или **близо 31%** от тези случаи се отнасят за предотвратяване изоставянето на новородено дете.

Общият брой на успешно приключилите случаи, в които е предотвратено изоставянето на дете, са **1 932** или **42,5%** от случаите (за сравнение през 2011 г. делът им е бил **значително по-малък – 31,7%**).

За периода от 2003 г. до края на 2012 г. е предотвратено изоставянето на **15 757** деца.

2. Реинтеграция

Реинтеграцията е процес на трайно връщане на детето от настаняване извън семейството в биологичното семейство или осиновяването му.

Социалните работници са работили по **2 584** нови случая, *от които успешно* реинтегрираните в биологичното семейство са **1 093** деца. Успешно приключените случаи на реинтеграция в биологичното семейство през отчетния период са **42,3%** от общия брой случаи. По данни на Агенцията за социално подпомагане в страната през годината са осиновени 738 деца.

От влизането в сила на подзаконовите нормативни актове към ЗЗД през **2003г.** до края на **2012 г.** децата, които са се върнали в биологичните си семейства са **13 905**.

3. Настаняване в семейство на близки и роднини

С изграждането на системата за закрила на детето и прилагането в практиката на подзаконовите нормативни актове към Закона за закрила на детето се откриват нови възможности и алтернативи, позволяващи то да бъде отглеждано в семейна среда.

Настаняването в семейство на близки и роднини е една от мерките, които се прилагат много успешно от всички ОЗД.

Броят на настанените деца при близки и роднини за годината е **1945** или с **53 по-малко** от предходната година. В страната към **31.12.2012 г.** настанените и отглеждани в семейство на близки и роднини деца **общо са 6 380.**

4. Настаняване в приемно семейство

Настаняването в приемно семейство е една от мерките, които се прилагат за осигуряване правото на детето да живее в семейна среда, когато собствените му родители не са в състояние да полагат грижи.

През 2012 г. в приемни семейства са настанени **709** деца – с 3 деца по-малко от предходната година и 4 пъти повече от 2009 г.: 62 в доброволно приемно семейство и 647 в професионално приемно семейство. В доброволно приемно семейство са настанени 55 деца по-малко, докато в професионално приемно семейство през 2012 г. са настанени 52 деца повече отколкото през 2011 г.

Броят на отглежданите в приемни семейства деца към 31.12.2012 г. е **1 109**: в професионални приемни семейства са **965** деца, в доброволни приемни семейства се намират **144** деца.

5. Настаняване в специализирана институция

През **2012г.** от Д „СП” са издадени **1913** заповеди за настаняване на дете в специализирана институция – със **112 по-малко** от предходната година.

По данни от информационните карти, изпращани ежегодно до всички специализирани институции в страната, общият брой на децата, настанени в тези домове към края на **2012 г.** е **4 122**, което е с **655 по-малко деца** или с **13% като относителен дял в сравнение с предходната година.** Общият брой на специализираните институции е 122 – с 5 институции по-малко.

От **2001 г.** до началото на **2013г.** са закрити 43 специализирани институции, а броят на децата, отглеждани в тях е намалял със 8 487 деца или 67,3%.

6. Направления за ползване на социални услуги

Данните от отчетните карти за 2012 г. показват, че издаваните от отделите за закрила на детето направления за ползване на социални услуги са общо **11 707**, със 147 броя по-малко от предходната 2011 година. Става дума за ползване на услуги за деца в дневни центрове, Комплекси за социални услуги за деца и семейства, дневна и седмична грижа, места за временно настаняване и др., т.е. за социални услуги, които са мярка за закрила в семейна среда.

